

„Kuule armas sõber S.! — vastas Mart — „meie olime enne sõbrad ja armastasime teineteist. Mis aga pärast meie wahel sündis, see olgu kõik äraunustud ja wõlakirjast maha kustunud. Ma teadsin, et sina koolmeistri õunte waras olid, aga et su lesti ema nii raskesti haige oli ja kui ta seda oleks kuulda saanud, et ta ainus laps waras on ja nüüd koolist minema kihutakse, ma ütlen ta oleks ennast surmuse ehmatand. Seõige enam su haige ema pärast wõtsin ma siis oma peale ja ütlesin koolmeistrile, et see minu süü on.“

Wallatu S. istus ja kuulas sõna lausumata. Mart aga ütles edasi: „Armas sõber! sa oled wäga sandi tee peale sattunud ja igawene hukatus on su peal, seepärast palun ma sind, et ole nii hea ja põra ümber; tõtta ja päästa oma hinge. Küll ükskord seda südamest lahetsed ja iseäranis, siis, kui su süda ükskord surma hädas lõhleb ja sa kartuse ja wäristusega oma tegude peale tagasi waatad. Kas sa ei tea, et wast tunaeile koolmeistrile ütlesid: „Mis ütleb Jumal kõigist neist sinatjist

käskudest, kus ka ühes ette tuli: Tema ütleb ja ähwardab neid kõiki nühelda, kes need sinatjed käskud üleostuwad; seepärast peame meie Tema wiha kartma ja mitte nende sinaste käskude vastu tegema.“ — Su isa hingab jo maa põues, kas sa tahad oma ema ka enne aegu handa wiia ja seega wiidendama käsu vastu pattu teha? Jah, ja siis sa saad hoopis ilma hõlks. Seie maale maksis mõisa preili sinu ette kooliraha, aga kui ta seda teada saaks, et sina waras oled, ei ta siis enam sinust palju hoolits ega ka sinu ette kooliraha ei maksaks ning sinu ajalil on oleks rifutud. Jumal annab küll kõigile kurjade inimestele igapäise leiva, aga —!“

Wallatu S. nägu läks kurwaks! ta silmadest kukkusid suured herne jarnatjed nutu pisarad ja ohlas südamel põhjast oma kurja tegu kahetsedes. Jah nüüd oli ta ümberpöörmise tund tulnud; paha waim läks t'ast wälja ja Jumala ingel wõttes t'a südames aset. Ehl ühe sõnaga: kõik wana oli otsa saand ja kõik oli uueks saand. Ka pidi ta süda weel parema sulatamise pannu peal puhastud saama,